

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 22/2568

ศาลจังหวัดสุรินทร์ ศาลผู้สังเกตการณ์ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลผู้รับความเห็น นาย ธ. ที่ 1 กับพวกรวม 3 คน โจทก์ โรงพยาบาลสังขะ ที่ 1 กับพวกรวม 6 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ นาย ธ. ที่ 1 นาย จ. ที่ 2 นาง ว. ที่ 3 โจทก์ ยื่นฟ้อง โรงพยาบาลสังขะ ที่ 1 สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุรินทร์ ที่ 2 นายอำเภอสังขะ ที่ 3 เทศบาลตำบลสังขะ ที่ 4 กระทรวงสาธารณสุข ที่ 5 และกระทรวงการคลัง ที่ 6 จำเลย ต่อมา ศาลจังหวัดสุรินทร์มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในส่วนของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีในส่วนของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ออกจากสารบบความ โดยโจทก์ทั้งสามอ้างว่า โจทก์ที่ 1 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 8697 โจทก์ที่ 2 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 899 และโจทก์ที่ 3 เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3) เลขที่ 267 ได้รับความเสียหายจากกรณีที่ดินจำเลยที่ 3 และที่ 4 ละเลยต่อหน้าที่ ไม่ดูแลทางสาธารณประโยชน์ ปลอมให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดของจำเลยที่ 5 กระทำละเมิดก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กและโรงเก็บของรुक้าเข้าไปในทางสาธารณประโยชน์ ตามแนวเขตที่ดินของพื้นที่ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ทั้งสาม ทำให้โจทก์ทั้งสามไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์เข้าไปในที่ดินของตนได้ โจทก์ทั้งสามได้ติดตามความคืบหน้ากรณีขอให้ตรวจสอบทางสาธารณประโยชน์มาโดยตลอด แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ร่วมกันรื้อถอนรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กและโรงเก็บของ เฉพาะส่วนที่ก่อสร้างรुक้าทางสาธารณประโยชน์ที่ติดกับโฉนดที่ดินของโจทก์ที่ 1 และที่ 2 และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3) ของโจทก์ที่ 3 หากจำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ไม่รื้อถอนให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้รื้อถอน โดยจำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสาม จำเลยที่ 3 และที่ 4 ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดสุรินทร์พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยโจทก์ทั้งสามมิได้กล่าวอ้างว่า จำเลยที่ 1 ก่อสร้างรुक้าที่ดินโจทก์ และมีได้มีคำขอให้พิพากษาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่า นายอำเภอสังขะ จำเลยที่ 3 เทศบาลตำบลสังขะ จำเลยที่ 4 กระทรวงสาธารณสุข จำเลยที่ 5 และกระทรวงการคลัง จำเลยที่ 6 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และโดยที่มาตรา 50 (2) (9) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

กำหนดให้เทศบาลตำบลมีอำนาจหน้าที่ต้องจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ กับมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล ทั้งมาตรา 122 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 บัญญัติให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และเป็นสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ ซึ่งเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 มีหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น เมื่อโจทก์ทั้งสามฟ้องว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 ซึ่งเป็นนายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลรักษาทางสาธารณประโยชน์ ปลอมให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของจำเลยที่ 5 กระทำละเมิดก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กและโรงเก็บของรुक้าเข้าไปในทางสาธารณประโยชน์ ตามแนวเขตทิศใต้ของพื้นที่ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของโจทก์ทั้งสาม ทำให้โจทก์ทั้งสามไม่สามารถใช้ทางสาธารณประโยชน์เข้าไปในที่ดินของตนได้ ทั้งไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีจำเลยที่ 1 รุก้าทางสาธารณะ โดยมีคำขอให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ร่วมกันรื้อถอนรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กและโรงเก็บของ เฉพาะส่วนที่ก่อสร้างรुक้าทางสาธารณประโยชน์ที่ติดกับที่ดินของโจทก์ทั้งสาม รวมทั้งให้คืนพื้นที่ดังกล่าวในสภาพที่เรียบร้อย หากจำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ไม่รื้อถอน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้รื้อถอนโดยจำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ทั้งสาม กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/22/2568>